

พศ. รศ.

ขอได้แน่

แค่ตั้งใจ

ให้แตก

เน้นให้คำแนะนำ ที่ทำได้จริง

ดำรงพันธุ์ ทองวัฒน์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

Naresuan University Publishing House

www.nupress.grad.nu.ac.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ดำรงพันธุ์ ทองวัฒน์.

พศ. รศ. ขอได้แน่ แต่ดีใจที่ยังไม่แตก -- พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2561.

114 หน้า.

1. อาจารย์มหาวิทยาลัย. I. ชื่อเรื่อง.

378.12

ISBN 978-616-426-078-8

ISBN (e-book) 978-616-426-077-1

สพท. 039

ราคา 160 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2561 จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

มีวางจำหน่ายที่ 1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิทยุทิศ ชั้น 14 ซอยจุฬาลงกรณ์ 64 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา ศาลาพระเกียรติ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-7000-3

สยามสแควร์ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-9881, 0-2255-4433

มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-5

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา โทร. 044-216131-2

มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี โทร. 0-8839-4855-9

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รังสิต) จังหวัดนครนายก โทร. 037-393-023, 037-393-036

จุฬาลงกรณ์ กรุงเทพฯ โทร. 0-2160-5301

รัตนสินทร์ จังหวัดนนทบุรี โทร. 0-2950-3408-9

มหาวิทยาลัยพะเยา โทร. 0-5446-6799, 0-5446-6800

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โทร. 044-922662-3

สาขาย่อยคณะครุศาสตร์จันทบุรี โทร. 0-2218-3979

2. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 50 ถนนงามวงศ์วาน
แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-0113

3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาคารอนุประสงค์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์
แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2613-3899, 0-2623-6493

สาขา ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 0-5394-4990-1

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โทร. 0-7428-2980, 0-74282981

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา โทร. 0-7329-9980

4. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยขอนแก่น 123 หมู่ 16 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
โทร. 0-4320-2842

5. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 41/20 ตำบลขามเือง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150
โทร. 0-4375-4319

กองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

ออกแบบปก สรภาพ และขึ้นปก

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์วรรณการพิมพ์ 3 30-31 ถนนพญาไท อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5525-8101

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และจำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย
<http://www.thaibooksociety.com>

สนับสนุน
กระดาษคุณภาพ เพื่อลดงานบุกรุก
กระดาษแบบยั่งยืน

✉ nuph@nu.ac.th สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
☎ 0 5596 8833-8836 [nu_publishing](https://twitter.com/nu_publishing)

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นจากความคิดความเข้าใจของอาจารย์ประจำคนหนึ่ง ผู้พยายามปฏิบัติหน้าที่ให้ครบสมบูรณ์ตามที่ “**อาจารย์มหาวิทยาลัย**” ควรกระทำ ซึ่งรวมถึงการขอตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่งต่าง ๆ จึงได้พยายามศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจ และลงมือปฏิบัติ จนได้รับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ รองศาสตราจารย์มาในเวลาที่ไม่ล่าช้าไปมากนัก

แนวทางและเทคนิคต่าง ๆ ในการใช้ขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้ ถ้ายึดมาจากประสบการณ์ของตัวผู้เขียน ซึ่งได้ปฏิบัติจนก่อให้เกิดผลสำเร็จขึ้นจริง โดยหวังว่าจะเป็นแนวทางที่อาจารย์ท่านอื่นสามารถนำไปปฏิบัติตาม หรืออย่างน้อยก็นำไปปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับ การดำเนินชีวิตของตน เพราะผู้เขียนมีแนวความคิดว่า การขอตำแหน่งทางวิชาการนั้น อาจารย์ทุกคนสามารถทำได้โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระในชีวิตการทำงาน ไม่กระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และสำคัญที่สุดคือ “**ต้องทำได้อย่างมีความสุข**”

คำขอบคุณ

ผู้เขียนขอขอบคุณ นางสาววิสุทธิณี อัครวงษ์ หัวหน้างานธุรการ กองการบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยนเรศวร สำหรับ ความช่วยเหลือ ในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ หลักเกณฑ์และระเบียบทางราชการ อีกทั้ง ยังเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่เป็น ประโยชน์ยิ่งเมื่อครั้งที่ผู้เขียนดำเนินการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ ในตำแหน่ง รศ.

ขอบคุณพี่ เพื่อน และน้องหลาย ๆ คน ที่ช่วยอ่านและให้ข้อคิด เห็นที่เป็นประโยชน์ และเป็นกำลังใจ

ขอบคุณคำทักทายและคำถามเกี่ยวกับการขอตำแหน่งทาง วิชาการจากเพื่อนร่วมงานหลาย ๆ ท่าน ที่กระตุ้นให้อยากเขียนหนังสือ เล่มนี้

ตกลงกันก่อนอ่าน

ในหนังสือเล่มนี้ “ผม” หมายความว่า “ผู้เขียน” และผมขอเรียก “ผู้อ่าน” ทุกท่านว่า “**อาจารย์**” เพราะทุกคนที่หยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเปิดอ่านคงจะมีอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเช่นเดียวกัน

ผู้เขียนขอใช้ศัพท์เฉพาะเพื่อลดทอนความยาวของเนื้อหา เพราะคำเหล่านี้ถูกใช้บ่อย นอกจากนี้ การใช้ศัพท์เฉพาะคำสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้ง่าย ไม่ยืดเยื้อน่ารำคาญ โดยศัพท์เฉพาะที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้มีนิยามดังต่อไปนี้

อาจารย์ ผศ. หมายถึง อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

อาจารย์ รศ. หมายถึง อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่งรองศาสตราจารย์

การขอตำแหน่ง หมายถึง การขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ประกาศ ก.พ.อ. หมายถึง ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒ – ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๐ – พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศ ก.พ.อ. ฉบับใหม่ หมายถึง ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์
และวิธีพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ตัวอย่าง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 เข้าใจเขา ปรับตัวเรา	1
บทที่ 2 รู้ชัดในสิ่งที่ต้องทำ	9
บทที่ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์คือการปรับตัว	25
บทที่ 4 รองศาสตราจารย์คือการฮึดสู้	47
บทที่ 5 ทำอย่างไรให้ชีวิตมี “เวลา”	75
บทที่ 6 เมื่อชีวิตมีหลายด้าน	83
บทที่ 7 หนทางนั้นสร้างได้	91
บรรณานุกรม	101

บทที่ 1

เข้าใจเขา
ปรับตัวเรา

ในเรื่องการขอตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้น มีคำถามอยู่ 2 ข้อ ที่อาจารย์ทุกคนต้องรู้และเข้าใจในคำตอบ

คำถามที่หนึ่ง...

เหตุใด “มหาวิทยาลัยต้นสังกัด” จึงต้องการให้ “อาจารย์ประจำ” ในสังกัดของตนขอตำแหน่งทางวิชาการ

คำถามที่สอง...

แล้วในมุมมองของอาจารย์มหาวิทยาลัยอย่างเรา ทำไมเราจึงต้องขอตำแหน่งทางวิชาการ ในเมื่อมหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์มีภาระงานหลักคือการสอนหนังสือและทำวิจัย สำหรับการบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้นเป็นหน้าที่รองลงมา ดังนั้น แม้ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับการทำตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ก็สามารถบรรลุภารกิจหน้าที่ของตนได้ครบถ้วน ได้ทำงาน ได้พักผ่อน ได้รับเงินเดือน ได้มีชีวิตปกติสุขดังเช่นคนทั่วไป **แล้วทำไมอาจารย์ต้องขอตำแหน่งทางวิชาการ** การจะตอบคำถามทั้ง 2 ข้อ ได้นั้น ต้องย้อนกลับไปพิจารณาถึงบทบาทและหน้าที่ของทั้งมหาวิทยาลัยและอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะเชื่อมโยงสู่คำตอบของคำถามดังกล่าว

คำตอบของคำถามแรก (มหาวิทยาลัยจะได้อะไร) ...

มหาวิทยาลัยต้นสังกัด มีหน้าที่ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา สนับสนุนให้อาจารย์ได้ทำวิจัย และสนับสนุนอะไรอีกมากมายเพื่อให้ระบบการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยของตนดำเนินไปอย่างราบรื่น ซึ่งมหาวิทยาลัย

บทที่ 2

รู้ชัดใน
สิ่งที่ต้องทำ

ในเริ่มต้นอาจารย์ทุกคนต้องเข้าใจก่อนว่า ตำแหน่งทางวิชาการนั้นไม่มีมอบให้ ไม่ว่าอาจารย์จะเก่งกล้า สอนหนังสือดีแสนดี หรือมีผลงานวิจัยตีพิมพ์มากมายกายกองเพียงใด ก็ไม่มีมหาวิทยาลัยใด ๆ สามารถมอบตำแหน่งทางวิชาการให้ได้ (นอกจากอาจารย์เป็นคนพิเศษสุด ๆ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น หนังสือเล่มนี้คงไม่ได้อยู่ในปลายสายตาของอาจารย์เป็นแน่) หากอาจารย์อยากได้ก็ต้อง “ขอ” อย่างเดียวเท่านั้น (ปัจจุบันถึงไม่อยากได้ก็ถูกบังคับให้ขออยู่ดี) เมื่อต้องขอ ก็คือต้องงอนง้อ ผู้ให้จึงมีอำนาจเหนือ กฎเกณฑ์ใดที่ผู้ให้กำหนดขึ้นมา ผู้ขอยอมต้องยึดถือปฏิบัติตามนั้นอย่างไม้อาจบิดพลิ้ว

แต่โลกนี้ไม่ได้โหดร้ายเกินไปนัก เพราะหลักเกณฑ์สำหรับการขอตำแหน่งทางวิชาการนั้นไม่ได้ยากเกินเอื้อมถึง แต่สามารถทำให้สำเร็จได้ หากทำความเข้าใจให้ดี อย่างไรก็ตาม “**ประกาศของ ก.พ.อ. ว่าด้วยเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ**” นั้น ถือเป็นระเบียบและหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่อาจารย์ต้องทำให้สำเร็จครบทุกข้อ จึงจะสามารถยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับแต่ละมหาวิทยาลัยว่าจะใช้หลักเกณฑ์ขั้นต่ำนี้กับอาจารย์ในสังกัดของตน หรือจะกำหนดเพิ่มเติมปริมาณ และ/หรือคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่ต้องการเข้าไปอีก ก็แล้วแต่ข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ แต่สำหรับเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ ผมขอเล่าถึงหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่เป็นไปตามประกาศของ ก.พ.อ. เท่านั้น

ปัญหาของพวกเราอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วไป คือการตีความระเบียบคำสั่งของทางราชการ ซึ่งผมว่าเป็นเรื่องปกติเพราะภาษาราชการอ่านแล้วทำความเข้าใจได้ยาก ตีความออกมาได้หลายความหมาย และ

บทที่ 3

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ต่อการปรับตัว

การจะยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ว่าจะตำแหน่ง ผศ. หรือ รศ. ต้องเริ่มจากการปรับทัศนคติของเรา ผมนิเวศลี้น ๆ เพื่อการขอตำแหน่งของอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ว่า **“ปรับใจ ปรับวิถี และมีความสุข”**

ปรับใจ ก็คือการ **เข้าใจ** เข้าใจว่ามหาวิทยาลัยต้องการอะไร ตัวเราเองต้องการอะไร เข้าใจว่าการขอตำแหน่งทางวิชาการก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่ายได้อย่างไร ซึ่งถ้าเข้าใจในจุดนี้แล้ว อาจารย์ก็พร้อมที่จะก้าวสู่เส้นทางของการขอตำแหน่งทางวิชาการอย่างมีชีวิตชีวา เมื่ออาจารย์อ่านหนังสือเล่มนี้มาถึงบรรทัดนี้แล้ว ผมก็ขอทักท้วงเอาว่า อาจารย์ **เข้าใจ** แล้ว จากนั้นไปเราจะได้คุยกันในเรื่องของการลงมือทำ ทำอย่างไร ทำตอนไหน ทำแล้วไม่กระทบกับชีวิตปกติสุขนั้นทำได้อย่างไร

ปรับวิถี ก็คือการ **ปรับตัว** ปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของตน ปรับจากการมีชีวิตปกติสุขที่ไม่มีเรื่องของการขอตำแหน่งทางวิชาการ มาเป็นการใช้ชีวิตปกติสุขที่มีเรื่องของการขอตำแหน่งรวมอยู่ด้วย คำถามที่สำคัญคือ เราจะสอดแทรกเรื่องใหญ่เรื่องนี้เข้าไปในการดำเนินชีวิตโดยไม่กระทบต่อวิถีชีวิตที่เป็นอยู่เดิมได้อย่างไร ซึ่งผมจะมีคำตอบให้ในไม่ช้า

มีความสุข หากอาจารย์ปรับใจและปรับตัวได้ ชีวิตปกติสุขดังเช่นคนอื่นทั่วไปจะยังคงมีอยู่ แม้จะต้องเพิ่มเรื่องการทำผลงานทางวิชาการเพื่อใช้ขอตำแหน่งเข้ามา และวันที่มีการพิจารณาประกาศผล เมื่อนั้นความสุขอีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีเพียงคนที่อยู่ในวิถีชีวิตแบบเดียวกันเท่านั้นที่จะเข้าใจและได้รับ ผมมั่นใจครับ ว่าการ**ปรับใจ ปรับวิถี** จะทำให้อาจารย์ทุกคน **มีความสุข** ได้อย่างแน่นอน

บทที่ 4

รองศาสตราจารย์ คือการขัดสู้

เมื่อได้ผ่านการขอตำแหน่งทางวิชาการระดับตำแหน่ง ผศ. เท่ากับว่าอาจารย์มีความชำนาญในการสอนหนังสือเพิ่มขึ้นแล้ว ทำให้ภาระงานสอนนั้นดูเบาบางลง อีกทั้งยังสามารถเขียนแบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนมาทำงานวิจัยได้อย่างสม่ำเสมอตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ชีวิตของอาจารย์จะมีความเป็นปกติสุข จนเมื่อมีคำว่า รศ. เข้ามากระทบภาวะสมดุลแห่งความสุขนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะตามประกาศ ก.พ.อ. เมื่ออาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผศ. มาแล้ว 3 ปี อาจารย์มีสิทธิ์ยื่นขอตำแหน่ง รศ. ซึ่งมหาวิทยาลัยก็ได้ยึดถือเอาเวลา 3 ปีนี้ เป็นจุดที่ขอร้อง (แกมบังคับ) ให้อาจารย์ ยื่นขอตำแหน่ง รศ. ด้วยเช่นกัน เพราะมหาวิทยาลัยเองก็ต้องการตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสังกัด ในตำแหน่งที่สูงขึ้นและจำนวนที่มากขึ้นอยู่เสมอเมื่อเป็นดังนี้ ภาระจึงเกิดขึ้นกับอาจารย์ ผศ. อีกครั้ง

ผลงานที่อาจารย์ ผศ. ต้องทำในขั้นถัดไปเพื่อขอตำแหน่ง รศ. คือ “ตำรา/หนังสือ” ดังนั้น อาจารย์ต้องกลับมา “ฮึดสู้” อีกครั้ง เพื่อสอดแทรกงานเขียนตำรา/หนังสือ เพิ่มเข้ามาในชีวิตประจำวัน ต้องกลับสู่ช่วงเวลาดังเช่นที่เคยทำได้มาแล้วในตอนที่ยื่นขอตำแหน่ง ผศ.

อาจารย์ต้องสูดหายใจลึก ๆ กลั้นใจไว้สักครู่ หายใจออกยาว ๆ พร้อมกับนับหนึ่งในสมอง แล้วก้าวที่ 2 ที่ 3 และก้าวต่อ ๆ ไป ก็จะทำให้ตามาครับ

คำถามที่อาจารย์หลายคนมักถามผมเสมอว่า ตำรากับ หนังสือต่างกันอย่างไร ทำตำราหรือหนังสือดี สำหรับคำแนะนำของผมนั้นผมให้ทำหนังสือ เพราะ...

บทที่ 5

ทำอย่างไรให้
ชีวิตมี “เวลา”

แม้ว่าทุกคนมีเวลาในหนึ่งวันที่เท่ากัน แต่วิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน วิธีจัดการชีวิตเพื่อให้มีเวลาไปใช้ทำงานด้านต่าง ๆ นั้นจึงต้องแตกต่างกันออกไป อาจารย์แต่ละคนมีภาระหน้าที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น การจัดสรรเวลาของแต่ละคนจึงมีแนวทางที่แตกต่างกัน รูปแบบที่ดีในการบริหารจัดการเวลาของอาจารย์คนหนึ่งอาจไม่สามารถใช้ได้กับอีกคน อย่างไรก็ตาม เมื่อมีชีวิตเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยแล้ว ย่อมมีภารกิจการสอนและวิจัยเป็นหลัก ดังนั้นการผลิตเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หรือบทความวิจัยนั้น ผมเชื่อว่าไม่เป็นปัญหา เพราะอาจารย์ต้องทำเรื่องเหล่านี้เป็นปกติของชีวิตการทำงานอยู่แล้ว

สิ่งที่เป็นปัญหาคือ “หนังสือ” เพราะการสอนและการทำวิจัยไม่ก่อให้เกิดผลผลิตที่เป็นหนังสือได้โดยตรง การเขียนหนังสือจึงเหมือนเป็นภาระที่เพิ่มเข้ามาในชีวิต ซึ่งอาจารย์หลายคนย่อมคิดว่างานการที่ทำอยู่ทุกวันนี้ก็กินเวลาไปจนหมดสิ้นแล้ว จะเอาเวลาส่วนไหนไปเขียนหนังสือได้อีก ดังนั้น ผมขอบอกเล่าประสบการณ์ในการจัดการชีวิตของตนเองให้ฟัง เพื่อว่าอาจารย์ท่านใดมีวิถีชีวิตที่คล้ายกันจะสามารถนำไปปรับใช้ หรือเป็นแรงกระตุ้นให้ท่านอื่นอยากจัดสรรชีวิตของตนเองให้มีเวลาเขียนหนังสือสักเล่มหนึ่งขึ้นมาได้

เทคนิคในการแสวงหาเวลามาใช้เขียนหนังสือนั่นคือ “ต้องสอดคล้องการเขียนหนังสือเข้าไปในชีวิตประจำวัน” ซึ่งผมขอแบ่งเทคนิคการจัดสรรเวลาออกเป็น 2 ช่วงคือ เวลาในวันหยุด และเวลาในวันทำงาน

บทที่ 6

เมื่อชีวิตมี
หลายด้าน

มนุษย์เราคงไม่ได้เกิดมาบนโลกนี้เพื่อใช้เวลาทั้งหมดของชีวิตในแต่ละวันไปกับการทำงานเพียงอย่างเดียว เรามีหลายสิ่งหลายอย่างที่ต้องทำ ทุกคนต้องกิน ต้องนอน ต้องใช้เวลาอยู่กับครอบครัว และยังต้องมีเวลาอยู่กับตัวเอง ชีวิตจะมีความสุขได้ก็เมื่อบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ให้เหมาะสมลงตัว

ด้วยเหตุนี้ “เวลา” จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดของเราทุกคน เพราะเวลานั้นมีอยู่อย่างจำกัด เมื่อผ่านพ้นไปแล้วไม่สามารถเรียกกลับคืน ไม่สามารถเก็บสะสมไว้ได้ สิ่งเดียวที่ทำได้คือ บริหารจัดการให้เวลาถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด หากเราสามารถใช้เวลาสั้นที่สุดในการทำงานหนึ่งให้สำเร็จ ก็ย่อมมีเวลาเหลือมากขึ้นเพื่อใช้ทำกิจกรรมด้านอื่น และเมื่อมีชีวิตครบทุกด้านก็ย่อมมีความสุข

ดังนั้น เมื่อชีวิตของคนเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงการทำงานได้ ก็ต้องบริหารจัดการให้การงานนั้นสำเร็จลงได้โดยเร็วที่สุด การขอตำแหน่งทางวิชาการก็เช่นเดียวกัน อาจารย์ต้องทำให้เสร็จสิ้นลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการที่จะทำเช่นนั้นได้ก็เมื่อมีความพร้อม มีความตั้งใจ รู้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดควรหลีกเลี่ยง เพื่อไม่ให้เสียเวลาอันมีค่า การทำผลงานทางวิชาการจะสำเร็จลุล่วงได้เร็วที่สุดหากอาจารย์มีความพร้อมดังต่อไปนี้

1. กายพร้อม อาจารย์ต้องรักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ โดยการกินอาหารที่มีประโยชน์และออกกำลังกายเป็นประจำ เพราะเมื่อร่างกายแข็งแรงไม่มีโรคภัยเบียดเบียน จิตใจก็ย่อมดี สดชื่น ปลดปล่อย ไม่มีมีความเครียดอันเกิดจากความไม่สบายเนื้อตัวด้วยโรคภัย

บทที่ 7

หนทางนั้น
สร้างได้

ผมเชื่อว่าอาจารย์ทุกคนมีความสามารถเพียงพอที่จะขอตำแหน่งทางวิชาการได้ เพียงแต่อาจารย์ยังไม่พร้อมหรือยังไม่คิดจะทำเท่านั้นเอง

ทำไมผมจึงมั่นใจเช่นนั้น

ผมขอเล่าประวัติชีวิตในเส้นทางสายวิชาการของตนเอง เพื่อยกเป็นตัวอย่างให้กับอาจารย์ เพราะอยากให้เห็นว่าแนวทางการขอตำแหน่งทางวิชาการที่ผมถ่ายทอดให้นั้นสามารถทำได้จริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้อาจารย์ทุกท่านมีกำลังใจ มองเห็นหนทางที่เป็นไปได้ และกำหนดเส้นทางในการขอตำแหน่งทางวิชาการของตัวเอง

ผมเกิดเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2521 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะวิทยาศาสตร์ (วท.บ. จุลชีววิทยา) มหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อปี พ.ศ. 2543 ซึ่งในเวลา 4 ปี ของการเรียนก็เป็นดังเช่นวัยรุ่นทั่วไป มีทั้งช่วงเวลาที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจเรียน เกรดบางเทอมก็ 2 กว่า บางเทอมก็ 3 กว่า จึงจบการศึกษามาด้วยเกรดเฉลี่ยเพียง 2.78 (ซึ่งถือว่าคาบหลุกคาบคอกมาก เพราะสมัยนั้น การจะสมัครเรียนต่อระดับบัณฑิตศึกษาได้ต้องมีเกรดเฉลี่ย 2.75 ขึ้นไป)

เมื่อจบออกมาก็ยังไม่รู้ว่าตนอยากทำงานอะไร จึงได้สมัครสอบเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาจุลชีววิทยา ณ ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษา และเนื่องจากเป็นคนจังหวัดพิษณุโลก จึงกลับมาขอทุนการศึกษา (ทุนพัฒนาอาจารย์) ที่มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งทางมหาวิทยาลัยพิจารณาให้ได้รับทุน แต่ต้องเปลี่ยนสาขาวิชาเรียนเป็น

ผมเชื่อว่า...
ความมุ่งมั่น
จะทำให้ความฝัน
กลายเป็นความจริงได้เสมอ

สู้ ๆ นะครับ เพราะหนทางนั้นสร้างได้...

รศ.ดร.ดำรงพันธุ์ ทองวัฒน์